N°. 234. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegelregt daaronder begrepen.

VRIJDAG 24 FEBRUARIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 70, Ned. Cour.

[illegible] voor den gemeenteraad der residentie, op Dingsdag 28 Febr. ek., bevelen wij onzen medeburgeren aan:

den Heer Mr. D. POLAK DANIELS.

De Conversie-wet.

Niet ten onregte scheen ons de tijdelijke opvatting van het beheer der Rijks-geldmiddelen, door den Heer VAN HALL, de voorbode van een of anderen finantiëlen maatregel. Wij schreven in Januarij jl.: „Men ziet „denzelfden Heer VAN HALL, die belast is met het „Departement van Buitenlandsche Zaken — een De„partement, dat, wèl bestuurd en wèl begrepen, gewigtig „is van omvang en *in den tegenwoordigen tijd*, zal „Nederland niet later menigen misslag of verwaarlozing „van belangen diep hebben te betreuren, wel de on„verdeelde zorg van één man noodig maakt — nu ziet „men den Heer VAN HALL het alomvattende Departe„ment van Finantiën, *als eene bijzaak*, accrocheren „aan dat van *Buitenlandsche Zaken!*

„Welligt, dat wij niet zonder eenigen grond ook in „de gedachte van *deze* handeling van den Heer VAN „HALL kunnen doordringen. Steeds, zoo dikwerf er een „*coup de theatre* moest gedaan worden, heeft de Heer „VAN HALL getracht, zich op den voorgrond te zetten. „Hij schijnt er zeer op gesteld te zijn, dat zijn naam „aan dergelijke daden verbonden zij. De „*wet van* „VAN HALL„ is thans op nieuw levendig in het geheugen „teruggebragt. Bij de bisschops-quaestie werd de man, „die haar in de Kamer behoorde te beslissen, wegge„zonden, en de Heer VAN HALL schoof zich in zijne „plaats. — *Wij gelooven, dat er* NU *een* COUP DE THÉA„TRE *te wachten is uit het Departement van Finantiën;* „*en bij zóó iets moet de Heer* VAN HALL *natuurlijk als* „*Minister van Finantiën optreden.*„

Het wetsontwerp tot vrijwillige verwisseling van Staatsschuld, ingekomen in de zitting van 14 Februarij jl., heeft de gegrondheid van ons vermoeden bevestigd en ons met de plannen van den Heer VAN HALL bekend gemaakt, om den rentelast van 's Rijks schuld te verminderen.

Het is zeker prijzenswaardig, om van iedere gelegenheid gebruik te maken tot ontheffing van 's Rijks schatkist; maar het is toch niet onverschillig, op welke wijze of door welke middelen zulks geschiedt.

De taak der drukpers is, die vraag te onderzoeken met nauwgezetheid en, eerst na kalm beraad, uitspraak te doen.

Daaraan verbinden zich nog vele andere vragen. Bijv.: mogen de Staten-Generaal aan een Minister eene zoo onbeperkte volmagt in handen geven, als verlangd wordt? Zal, ondersteld dat de pers eens het geheim met juistheid ophief, waarachter de Heer VAN HALL zijne plannen wegschuilt, de *Staat* gebaat worden? In hoever strekt veeleer de maatregel, om een verderfelijk beursspel te bevorderen, aan eene gevaarlijke loterij het leven te geven? Kan *deze* Kamer vooral tot zoo iets medewerken, na haar afkeer voor al wat loterij is, aan den dag gelegd te hebben? Mag een maatregel worden genomen, die, zonder dat de voordeelen het nadeel opwegen, den Staat vastbindt aan de wisselvalligheid van het leven van één enkel persoon gedurende een ruim tijdsverloop; en, in elk geval, het roer van den Staat gedwongen als het ware in handen geeft voor een tal van jaren?

Wij bekennen het volmondig: wij wagen ons nog niet aan de beoordeeling der voorgedragen, zoogenaamde Conversie-wet. Er is zóó veel geheimzinnigs in; zóó [illegible] dat — om het triviaal uit te drukken — aan [illegible]deurtjes„ doet denken, dat wij, voor ons, meenen [illegible] zijn nadere inlichtingen in te winnen en af te wachten, vóór dat we ons oordeel uitspreken. Want het is juist de omstandigheid, dat ieder meent ontdekt te hebben, [illegible] in die wet ligt verborgen, die ons op andere combinatiën bedacht doet zijn. Te geschikter tijd zullen wij onze lezers onze denkbeelden over de Conversie-wet niet onthouden.

De aanbieding van een wets-ontwerp tot verhooging van het hoofdstuk Oorlog voor de loopende staatsbegrooting, geeft een nieuw, duidelijk blijk van de „tegenovergestelde rigting„ van het Ministerie.

Bij dat wets-ontwerp worden aangevraagd, om *meer* voor het Departement van Oorlog te besteden, f 1,045,270.

Tot welk einde wordt die verhooging aangevraagd? Is het, omdat men, met de zorgelijke gebeurtenissen, die voor de deur staan, voor oogen, het leger mobiel wil maken, of het buitengewoon wil versterken? Ware dit het geval, ware het Vaderland in gevaar, of noopten de omstandigheden in Februarij *meer* dan in October, dat het Nederlandsche leger op voet van oorlog werd gebragt: wij zouden de eersten zijn, die, doordrongen van hetgeen pligt gebiedt, ons zouden aansluiten bij de Regering, in zoover hare maatregelen moesten strekken tot handhaving onzer eer en tot bescherming van den dierbaren geboortegrond.

Maar niets van dat alles is *de aanleiding* tot het aangeboden wetsontwerp. Wij beoordeelen niet, of de Regering goed handelt, door uit de bestaande omstandigheden geene aanleiding te nemen om zich meer voor te bereiden dan geschiedt; wij beoordeelen evenmin, of het in het ware belang des lands is, om, in oogenblikken waarin spoedig al de inspanning onzer krachten kan gevorderd worden, millioenen schats te bestemmen, — om door een zonderlingen conversie-maatregel een, naar het ons nu nog voorkomt, denkbeeldig voordeel te behalen; wij constateren voor dit oogenblik alleen, dat het aangeboden wetsontwerp met *de tijdsomstandigheden* niets heeft te maken.

Reeds in October heeft men toch in de Tweede Kamer gezegd: „De Minister van Oorlog geeft een „*onware* begrooting; op de vingers is na te tellen, wat „zoo al meer *zal worden* aangevraagd.„ De Minister van Oorlog, doorgaans zeer prikkelbaar, nam deze aanmerking zeer euvel op, en verklaarde, dat hij *de waarheid* en niets *dan de waarheid* had voorgedragen.

Gelijk de negen voorstellers en hunne medestanders regt hadden, toen zij den treurigen toestand der finantiën aantoonden, en de Heer VAN HALL, thans, in Februarij, dat oordeel *moet* bevestigen; zoo is de Minister van Oorlog mede in Februarij gedwongen, om, door handelingen, te bewijzen, dat alleen *zij* regt hadden, die in October meenden, dat men aan de Tweede Kamer eene onware begrooting had overgelegd.

Er wordt thans aangevraagd eene som om te dekken de verhoogde prijzen, welke de aanbesteding van brood en fourragies, wegens de duurte dezer behoeften, heeft te weeg gebragt. Deze duurte bestond reeds in October; het was ieder duidelijk, dat zij steeds klimmende zou zijn; in de Tweede Kamer heeft men er op gewezen en gezegd: „gij zult met de aangevraagde sommen niet toekomen!„

In October heeft men aangetoond, dat de Minister van Oorlog tot het gewone cijfer der begrooting alléén heeft kunnen komen „door het voor incompleet uittrekken van tractementen; door het vermeerderen van het personeel ten koste van het materieel, dat later vermoedelijk zal *moeten* worden aangevuld; door het aanvragen van eene allergeringste som voor het kamperen, niettegenstaande daaromtrent grootere voornemens in de Memorie van Toelichting aan den dag worden gelegd, en door geene meerdere gelden uit te trekken voor de aangeduide behoefte, om de miliciens bij de infanterie langer onder de wapenen te houden [illegible]

Gij dwaalt — was het antwoord van den Minister van Oorlog [illegible] ling toegeschreven [illegible] kunnen be[illegible] hooren, maar zoo als zij dáár ligt is zij *eene waarheid en niets dan eene waarheid.*

En wat zien wij nu gebeuren?

Er wordt verhooging aangevraagd juist voor al datgene, dat in de Tweede Kamer is opgenoemd als verhooging zullende *moeten* ondergaan. Er wordt meer geld gevraagd voor brood en fourragies; meer geld voor de onder-officieren; meer geld voor materieel; meer geld voor het kamperen; meer geld voor het langer onder de wapens houden van de miliciens.

Het is hier dus niet te doen om *vermeerdering*, maar juist hetgeen de Memorie van Toelichting op de conversie-wet verklaart, om *instandhouding* van het leger, natuurlijk naar het denkbeeld van de Regering. Dat die meerdere uitgaven noodig werden geacht, was reeds in October gebleken en aangetoond; en wanneer de Regering *nu*, bij het voordragen van de suppletoire begrooting, hoog opgeeft van hare overwegingen over den toestand van Europa en hare verpligting, om in tijds maatregelen te nemen, dan is dit niets anders dan de natuurlijke uitwerking van de „tegenovergestelde rigting,„ welke, sedert April, getoond heeft, altijd, wanneer zij gedrongen werd schuld te belijden, en ondanks zich zelve de *waarheid* te huldigen, iets bij de hand te hebben, om zich met een tint van wondervolle krachtsinspanning te vernissen.

In October was de begrooting van oorlog, naar de meening van velen, eene onware begrooting. Wat men thans in Februarij voorstelt, had bij de gewone begrooting behooren te zijn ingesmolten. Toen loochende men de strikte noodzakelijkheid daartoe, en sprak er alleen van, „dat het „*niet onmogelijk*„ was. Zat men toen nog niet vast genoeg in den zadel, om het te durven wagen nog een millioentje meer te eischen, terwijl aan den anderen kant meer nog aan eindelooze en nuttelooze organisatiën en reorganisatiën werd verspild? Of heeft men tot Februarij gewacht, om, onder den drang der omstandigheden, als buitengewonen maatregel door te drijven, wat voor niemand meer in October kon verborgen zijn geweest?

Wij meenen, dat het oordeel over het voorgedragen wetsontwerp vooral nederkomt op het onderzoek van de vraag: „Waarom de Minister van Oorlog in October niet rondweg voor zijne plannen is uitgekomen; en waarom men daarmede heeft gewacht, tot dat de quaestie een *schijn* van urgentie heeft erlangd?„

Volgens den Minister van Koloniën biedt de regeling der zaken op Bali, zoo als die in 1849 heeft plaats gehad, „meer waarborgen van duurzaamheid„ aan.

Het jongst verschenen nommer van het *Tijdschrift voor Nederlandsch Indië* is van die meening niet en spreekt van tijdingen, welke juist het tegendeel zouden doen vreezen. „Op nieuw — zegt het *Tijdschrift* — [illegible] zijn onlusten op Bali uitgebroken, en wel van [illegible] aard, dat het Nederlandsch gouvernement er in betrokken is. Er heeft zich algemeen eene geneigdheid op dat eiland geopenbaard, om de politieke regeling van 1849 te verbreken, en het brandpunt dezer verwikkelingen schijnt juist bij den vorst van Lombok, [illegible] lissimus de Engelschman King is, gezocht [illegible] worden. Wel houdt men den [illegible] nog geheim, gelijk ons gouvernement [illegible] maar toch meenen wij [illegible] een stoomschip [illegible] 1849 zonden, om de [illegible] tegen het verbreken der [illegible] zijn afgestaan [illegible] van in dat geval [illegible] zullen gevoelen. Te Batavia [illegible] van eene aanstaande expeditie [illegible]

De Minister van Koloniën zal, getrouw aan zijne gewoonte, van deze verwikkelingen niet gewagen, vóór zij zulk eene hoogte hebben bereikt, dat geheimhouding niet meer mogelijk is. Maar nu reeds durven wij, op grond van het berigte, twijfelen aan de „waarborgen van duurzaamheid„, die, volgens den Minister, de nieuwe regeling der zaken op Bali zou onderscheiden.

Wij ontvangen een uitvoerig stuk: *»Vleesch of Visch? Een open brief aan Professor Mulder.«* Zoodra de reeks artikelen *»Eerlijkheden van de Nederlander«* zullen zijn opgenomen, beginnen wij de mededeeling ook van dat artikel. (1)

(1) Wij herhalen dit berigt, omdat er gister eene zinstorende fout ingeslopen was.

EERLIJKHEDEN VAN DE NEDERLANDER.

AAN MR. GROEN VAN PRINSTERER.

III.

Littera scripta manet.
»Het regt lief te hebben, dat is anti-revolutionnaire wijsheid.«
V. D. BRUGGHEN.

De Nederlander strijdt met onverzwakten ijver voor het goddelijk regt der Overheid, tegen de revolutionnaire wanbegrippen. Dat goddelijk regt der overheid is de waarheid, die aan al hetgeen door de anti-revolutionnaire partij in het midden gebragt wordt, ten grondslag ligt. Die waarheid wordt heftig bestreden. Daartegen doet *de Nederlander* opmerken (No. 309):

»Misschien zou de ergernis minder zijn, wanneer men bekend was met: *a.* den *aard* der leer. — Dit slechts wordt door ons beweerd..... dat een staat te voorschijn treedt, niet uit een toestand van algemeene vrijheid en gelijkheid; maar uit de ontwikkeling der natuurlijke en velerlei betrekking van gezag en ondergeschiktheid; dat bij verschil der vormen, het kenmerk der Souvereiniteit in de regtmatige oppermagt ligt; dat elk Souverein gezag (in 't algemeen elk gezag dat, in den kring zijner regten, aan geen hooger menschelijk gezag verantwoordelijk en ondergeschikt is) regtstreeks en onmiddellijk, zoowel oorsprong en rigtsnoer, als waarborg en beperking, in den wille Gods heeft.

»*b.* de *toepasselijkheid onder alle vormen.* — Wij zijn voorstanders der *Souvereiniteit van het huis van Oranje* en der *getemperde Monarchie*, omdat deze wettige en grondwettige regeringsvorm in de volkshistorie en in de volksbehoefte gegrond is; maar de strekking van het beginsel is algemeen. Overal en ten allen tijde is er niet anders dan wanorde en willekeur, slingering tusschen revolutie en reactie, denkbaar met eene theorie, die, in den grond der zaak, elke pligtmatige ondergeschiktheid en daarmede inderdaad GODS ordening verwerpt.«

Waarlijk, deze verklaring is wel geschikt, om de ergernis weg te nemen; en voor de oorspronkelijkheid en eerlijkheid der anti-revolutionnaire partij eerbied in te boezemen.

Alleén de anti-revolutionnairen zijn het beginsel toegedaan, »dat een staat te voorschijn treedt, niet uit een toestand van algemeene vrijheid en gelijkheid.« De constitutionnelen prediken de leer van een natuurstaat, waaruit zich eerst, door een maatschappelijk verdrag, de staten zullen hebben ontwikkeld! — Dat blijkt treffend uit hunne kieswetten. Een anti-revolutionnair, b. v. de heer GROEN, »zou wel durven aannemen« (wat den census betreft), »wanneer het daarom te doen is, altijd nog één gulden te blijven beneden den Minister van Binnenl. Zaken« (*Bijblad* van 11 Dec. 1849). Maar het maakt natuurlijk in de praktijk een reusachtig verschil, of de stemmen worden uitgebragt door kiezers, die daartoe *regt* of die er *bevoegdheid* toe hebben. Dat is aan de stembriefjes te zien!

Alleén de anti-revolutionnairen prediken de leer, dat »elk gezag, dat, in den kring zijner regten, aan geen hooger menschelijk gezag verantwoordelijk en ondergeschikt is, zoowel oorsprong en rigtsnoer als waarborg en beperking in den wille Gods heeft«. De constitutionnelen prediken de leer, dat elk gezag, »in den kring zijner regten«, Gods geboden niet als rigtsnoer behoeft te volgen; van geen misbruik zijner magt zich door die geboden behoeft te laten terughouden; niet behoeft en behoort te erkennen, dat het aan Gods wil alleen zijn oorsprong dankt, en door Diens wil alleen zich zijn voortbestaan kan zien gewaarborgd! — Het zijn de constitutionnelen, die b. v. in de Volksvertegenwoordiging gezeten, den wil hunner committenten tot maatstaf en rigtsnoer hunner handelingen nemen. — O neen! dat was een anti-revolutionnair.

Alleén de anti-revolutionnairen handelen eerlijk en in overeenstemming met »Gods ordening«, wanneer ze, »*omdat deze*« — naar hunne meening — »*wettige en grondwettige regeringsvorm in de Volkshistorie en in de Volksbehoefte gegrond is*«, als voorstanders der Souvereiniteit van het Huis van Oranje optreden. Maar de constitutionnelen »verwerpen Gods ordening« en »elke pligtmatige ondergeschiktheid«, wanneer zij de *Souvereiniteit* van het Huis van Oranje niet erkennen, omdat — naar hunne meening — *deze noch wettige noch grondwettige regeringsvorm, noch in de Volkshistorie noch in de Volksbehoefte gegrond is!*

Overigens, heeft het anti-revolutionnaire leerstuk van »het goddelijk regt der Overheid« *dit* eigenaardige, dat het *toepasselijk is onder alle vormen.* Met andere woorden: ook met de democratische republiek zou men, wanneer Volkshistorie of Volksbehoefte haar in het leven riepen, vrede kunnen hebben, onder *ééne* voorwaarde: dat het bestuur van zulk een republiek Gods wil als zijn oorsprong en rigtsnoer beschouwde en volgde.

Men ziet het, »het goddelijk regt der Overheid« is zeer bruikbaar en laat zich, in bepaalde omstandigheden, met revolutionnair verzet tegen de Overheid zeer goed verbinden.

Wordt vervolgd.)

Buitenland.

ENGELAND.

De *Times* doet, bij gelegenheid der afkondiging van de bekende proclamatie der Koningin, opmerken, dat op het oogenblik dat dit staatstuk is verschenen, vele voorwerpen, tot bewapening van schepen, alsmede werktuigen voor stoombooten, naar Holland zouden worden ingescheept, ten behoeve van Rusland, en dat de uitvoering daarvan waarschijnlijk door de proclamatie zal worden verhinderd. Het is meer denkelijk, volgens een Londensch correspondent, dat een gedeelte dier voorwerpen, op grond van eene bijzondere toestemming der Regering, zal kunnen worden uitgevoerd.

TURKIJE.

Volgens de laatste telegrafische berigten heeft generaal v. Schilder de batterij van 12 stukken, die hij op het eiland Rumadan tegenover de Turksche vloot van den Donau heeft doen oprigten, en welke vloot onder bescherming van het geschut van Routschouk stond, van den 10den tot den 14den dezer met kracht doen werken en onafgebroken haar geopend vuur op de vloot doen spelen. Reeds is gemeld, dat die vloot den eersten dag zwaar geleden had. Thans verneemt men dat zij, tengevolge van die langdurige kanonnade bijna geheel vernield is. Dit is een tweede, voor de Turksche marine, droevige uitslag. Daar dit berigt tot hiertoe slechts van de Russische zijde afkomstig is, zoo wil men nog hopen, dat de Turksche lezing anders zal luiden.

De Fransche *Moniteur* bevat een zeer merkwaardig artikel, waarin gezegd wordt, dat Oostenrijk zich dagelijks meer ten voordeele der staatkunde verklaart, door Frankrijk en Engeland verdedigd. Pruissen zal de hare overeenbrengen met de wenschen en de belangen van Duitschland. De ontstane geschillen, zouden dan ook geen gevaar opleveren, zoo de revolutionnaire geest niet trachtte Griekenland en Italie in beweging te brengen. De Regering zal echter niet gedoogen dat, zoo de vanen van Frankrijk en Oostenrijk in het Oosten vereenigd zijn, zij van elkander gescheiden zouden wezen in Griekenland of over de Alpen. Te Parijs was een gerucht in omloop, dat de Fransche Regering van het Weenerkabinet nieuwe verzekeringen van onzijdigheid en sympathie in den strijd, die een aanvang neemt, heeft ontvangen. Dat gerucht heeft ter beurze van Parijs eenigzins gunstig gewerkt; zij, die aan het behoud van den vrede gelooven, hebben zich beijverd die mededeeling in nieuwe vredes-voorstellen te veranderen en te verzekeren, dat alle hoop nog niet is verloren, en dat men het vertrouwen, op eene minnelijke schikking, nog niet vaarwel moet zeggen. *L'Indépendance* doet daarop volgen, dat zij zich schuldig zou achten jegens hare lezers, zoo zij hen met dergelijke droombeelden zou zoeken te onderhouden. Men moet het zich, integendeel, niet ontveinzen, dat de oorlog, tusschen Rusland en de twee groote zeemogendheden, thans onvermijdelijk is. Men moet den toestand naar waarheid beschouwen, en zich overtuigen, dat, hoe smartelijk die krijg ook zij, er nog geene reden bestaat, om zich daarover zoo te ontstellen, zoolang ten minste den oorlog zich tot het Oosten beperkt. Men moet aan de eene zijde voorkomen dat er geene nieuwe teleurstellingen plaats hebben, door nog hoop op eene vredelievende oplossing te geven; maar men moet aan den anderen kant ook geen overdreven angst opwekken.

Bij voortduring treft men in de dagbladen breedvoerige mededeelingen aan, nopens krijgstoerustingen. Reeds is het berigt medegedeeld nopens de nieuwe ligting in Rusland. De keizer heeft daarbij tevens bepaald, dat het leger, evenzeer als de vloot, geheel voltallig gemaakt moeten worden en zij gereed moeten zijn, om van 1 Maart tot 15 April te velde te kunnen trekken. In Frankrijk en Engeland, waar de vloten reeds nagenoeg geheel in orde zijn, houdt men zich vooral bezig met het vervoer van het expeditionnaire legercorps. Ook hier is Engeland wederom vooruit, daar volgens de laatste berigten, de Fransche regementen, die uit de troepen in Algiers moeten gekozen worden, en die het eerst zullen worden ingescheept, niet dan na drie weken gereed kunnen zijn. Ook zegt men, dat Frankrijk voorloopig slechts 30,000 man naar het Oosten zal zenden. Men spreekt er van, dat generaal Baraguay d'Hilliers met het opperbevel over die krijgsbenden zal worden belast. Dit zou aanduiden, dat het gerucht, volgens hetwelk die Generaal-ambassadeur in Frankrijk zou worden teruggeroepen, niet den minsten grond had. Men voegt er bij, dat Prins Napoleon alleen met het bevel van een reserve-corps zou worden belast. Al die geruchten verdienen echter bevestiging. Uit Athene zijn berigten ontvangen van den 4 dezer, welke bijzonderheden inhouden over den opstand, die in Epirus is uitgebarsten. Deze schijnt wel degelijk een zeer ernstig aanzien te hebben. Men vreesde zelfs, dat die opstand zich snel zou uitbreiden. Ook duchtte men, dat de Grieksche Regering niet sterk genoeg zou zijn, om de beweging te stuiten, die ten doel had, de Grieken in de Turksche gewesten te hulp te komen. De voortgang van dien opstand zou eene nieuwe ernstige verwikkel[ing] doen geboren worden. Het is evenwel mogelijk, dat [de] bloote tegenwoordigheid van het Engelsch-Fransch hu[lp]leger een zedelijken invloed zou uitoefenen, waardoor [de] uitbreiding van den opstand zal worden belet. In alle[n] gevalle zal de komst van dat hulpleger aan de Ottoma[n]nische Regering veroorloven, troepen tegen de opstande[]lingen te rigten, die zij tot hiertoe tegen de Russen hee[ft] moeten bezigen.

Het Britsche Lagerhuis heeft Maandag ll., de bera[ad]slagingen over het Oostersche vraagstuk voortgezet. Zoo[als] te wachten was, is de door de Regering aangevraagde, ve[r]hooging voor het zeewezen, met *algemeene stemme[n]* aangenomen. Na den heer Cobden voerden de heer d'Isra[eli] en lord Palmerston nog het woord. De eerste heeft zij[ne] verklaringen herhaald, dat de oppositie de Regering n[iet] zou bemoeijelijken en haar zelfs ondersteunen in het neme[n] van die maatregelen, bestemd om den krijg met krac[ht] door te zetten, omdat het daarbij een groot nationa[al] belang gold. Dat lid heeft intusschen niet nagelaten, so[m]mige handelingen van het Kabinet scherp aan te valle[n]. Lord Palmerston heeft vooral den heer Cobden beantwoor[d] en zich beijverd te doen uitkomen, dat men de magt v[an] Rusland tot het ondernemen van eenen aanvallenden oorl[og] zeer overdreven heeft. Volgens dien lord wordt, door [de] vereeniging van Frankrijk en Engeland, gevoegd bij [de] onthouding van Pruissen en Oostenrijk, de toestand [van] den Czaar inderdaad *wanhopig.* Hoezeer die uitdrukki[ng] wat sterk is, werd zij toch door de toejuichingen van h[et] Huis begroet. De Minister heeft in zijne rede even als lo[rd] John Russell aangetoond, dat de verklaringen van h[et] Kabinet van Petersburg strijdig waren met de waarheid en dat het, gedurende den loop der onderhandelingen heeft uitgeput alle bewoordingen van geveinsdheid e[n] van list, en dat zijne beweringen zelfs op stellig va[l]sche verklaringen gegrond waren. De minister heeft [de] verwachting te kennen gegeven, dat, zoo de oorlog moe[st] voortduren, Oostenrijk en Pruissen geene lijdelijke aa[n]schouwers zouden blijven. Zij zullen begrijpen, dat z[ij] het aan zich zelven verschuldigd zijn, deel aan den stri[jd] te nemen, daar, zoo zij dit niet mogten doen, Oostenr[ijk] zijne staatkunde zou uit het oog verliezen, en zijne eige[ne] belangen niet zou kennen. Evenzoo is het met Pruisse[n]. Hij geloofde dus, dat, zoo geheel Europa zich tegen d[en] Keizer van Rusland mogt verklaren, en hij geen bo[nd]genoot mogt hebben, om hem op zijnen onregtvaardig[en] weg te ondersteunen, hij, minister, onbevreesd was vo[or] den uitslag. Hij vond het een schoon schouwspel, [dat] Engeland en Frankrijk, twee landen, die langen tijd d[oor] onderlingen naijver waren verdeeld, vereenigd te we[rk] gingen en een wederkeerigen band hadden geslote[n], om voor zich zelven geen voordeel in grondgebied [te] behalen; maar om tot verdediging op te treden, niet [van] zich zelven, niet enkel van hunne belangen en van [hun] welzijn, maar van de belangen van geheel Europa. [Het] is een waardig schouwspel, dat die vloten, die leg[ers] ... voor eenen moorddadigen strijd, zich thans bij elkan[der] bevinden in eenè volmaakte vriendschap, gewapend [niet] tot verovering, maar voor eene edele en grootmoe[dige] zaak, om het goed regt tegen de overmagt te verdedig[en]. Ik ben gereed, zeide de Minister, om aan het Land [en] aan het Parlement deze aangelegenheden te onderwerp[en], overtuigd, dat het volk zich daardoor zal verzekeren, [dat] we ons niet ligtvaardig in eenen krijg hebben begev[en], waarvan ik mij het zwaarwigtige volstrekt niet ontvei[nzen], maar die, naar mijn oordeel van geheel anderen a[ard] zijn zal dan de oorlogen, waarin dit land ooit gebr[agt] werd. Hij aarzelde dan ook niet de hulp van het Parlem[ent] in te roepen, om den strijd met kracht te voeren. [Maar] zoo het land of het Parlement mogt meenen, dat het best[uur] zich zwak, vreesachtig betoond had, men onttrekke aan [dat] bestuur het beleid van den oorlog, daar de Regering z[ich] onbekwaam zou hebben betoond, om dien te ondernem[en].

Men stelle het in handen van hen, in wier wijsheid, [be]schiktheid of oordeel men meer vertrouwen mogt bezi[tten]. De kolonel Sibthorp verklaarde daarop, dat hij in de Rege[ring] even zoo min vertrouwen had, als in die van Frank[rijk] en Oostenrijk. Hij hoopte dat het Land zich niet bij [den] neus zou laten leiden, maar het op zijne eigene krac[ht] zou rekenen. Wat hem betreft, stond hij gereed i[n de] ondergeschikte betrekking, die hij bekleede, van ko[lonel] der militie, aan het Bestuur al die ondersteuning te [ver]leenen, tot het voortzetten van den krijg, waartoe [hij] in staat mogt wezen. Daarna heeft het Huis, gelijk ge[zegd] is, de begrooting voor de Marine met algemeene stem[men] aangenomen.

— Uit Warschau meldt men van 15 dezer, dat [] Paskewitsch in aller ijl naar Petersburg is vertro[kken]. Het berigt der verovering van Kiva door de Russen [wordt] tegengesproken.

— Berigten uit Petersburg bevestigen, dat de Rus[sische] gardetroepen eerstdaags van daar naar Polen zulle[n] rukken en in de omstreken van Warschau hunne [kwar]tieren opslaan. Evenzeer is bevel gegeven tot het [] van een Russisch legercorps langs de Oost-zeekusten [tus]schen Riga en de Pruissische grenzen.

— De Weener conferentien zijn nog niet gesloten, [zoo] verkeerdelijk door sommige Duitsche bladen wordt [me]gedeeld. Een slot-protocol derzelve bestaat nog [niet]; de vervaardiging daarvan wordt nog te gemoet gezie[n].

— De Oostenrijksche gezant, graaf Esterhazy, is den [] dezer te Petersburg aangekomen en door graaf Nesse[lrode] in bijzonder gehoor ontvangen. De vleugel adjuda[nt des] Keizers van Rusland, prins von Woschidsekoff, die [zich te] Weenen bevindt, is met eene bijzondere zending [van den] Czaar belast en door den Keizer van Oostenrijk [] der gehoor ontvangen.

— De *Moniteur* deelt berigten mede uit Trebi[]

den 11den Januarij. Den 9den Januarij zijn de Fransche en Engelsche fregatten *Mogador* en *Samson* op de reede van Trebisonde aangekomen. Eenige uren later verschenen de *Gomer*, *Desoarles* en *Charlemagne*, onder het bevel van den s. b. n. Lebarbier de Tinan, en de *Sans Pareil* en de *Agamemnon* onder bevel van den s. b. n. Lijons. Deze schepen eskorteerden 5 Turksche stoomfregatten, met troepen en ammunitie naar Battoun bestemd.

Het is moeijelijk den indruk te beschrijven, dien het verschijnen van dat eskader op de inwoners van Trebisonde heeft gemaakt; de geheele bevolking had zich naar den oever begeven, om het binnenkomen der schepen op de reede te aanschouwen, en de stad had een feestelijk aanzien.

De *Times* haalt uit de onlangs openbaar gemaakte Fransche en Engelsche staatsstukken nopens de Oostersche aangelegenheden eenige zinsneden aan, en zegt dientengevolge:

« Uit deze verklaringen blijkt, dat de bijstand, dien Frankrijk en Engeland aan het Turksche gouvernement willen verleenen, wordt gegeven onder voorwaarde van de burgerlijke gelijkstelling der christelijke met de Mahommedaansche onderdanen der Porte, en dat zij bij hunne tusschenkomst geleid worden door politieke inzigten, die niet kunnen strijden tegen de geheiligde regten der christenbevolking. Eene uitbarsting van het ongenoegen der christelijke volksstammen, op dit oogenblik, zou diep te betreuren zijn; zij zou worden aangezien als eene afleiding strekkende tot bevordering van Rusland's belang, en zou met dat doel welligt door zendelingen van Rusland worden aangestookt. Maar men mag hopen, dat de aanwezigheid van Fransche en Engelsche strijdkrachten in het Tursche rijksgebied, door de christelijke volkstammen zal worden aangemerkt als het zekerste onderpand voor hunne toekomstige emancipatie. Nemen zij thans de toevlugt tot de aanwending van geweld, dan zullen zij de aanspraken verzwakken, die wij het regt hebben ten hunnen behoeve te doen gelden, terwijl zij zich bij het Turksche gouvernement gevreesd en verdacht maken, en eene der redenen waarom wij verlangend uitzien naar het berigt van het vertrek der Britsche expeditie naar de levant is de hoop, dat de aankomst van Europesche troepen eene botsing kan voorkomen, die even nadeelig voor de Grieken als voor de Turken zou zijn. Doch welke pligten ons Gouvernement of onze legers ook in het Oosten zullen hebben te vervullen, de tusschenkomst der christen-mogendheden kan nimmer eene tegen de regten der christenen gekante strekking aannemen. Wij hebben die regten herhaaldelijk erkend; wij hebben de Porte aangespoord en zullen voortgaan haar aan te sporen om ze op een onverwoestelijken grondslag te vestigen. Wij hopen de christenen in het Oosten te zullen zien in het volle genot van die gelijkheid, waarvan zij door de willekeurige en onverdraagzame heerschappij der Mahommedaansche overheden zijn verstoken. De noodlottigste dwaling in den tegenwoordigen staat der Oostersche aangelegenheden zou het zijn, indien men de christen-onderdanen der Porte leerde bijstand te verwachten van Rusland en niet van de Westersche mogendheden. Daardoor toch zou men grond geven aan de aanspraken van Rusland, en handelen in strijd met het tot nog toe door al de Christen-staten voorgestane beginsel, dat de bescherming van de Christen-onderdanen der Porte geen voorregt is van Rusland; maar de pligt en het belang van gansch Europa. »

De Fransche *Constitutionnel* deelt over hetzelfde onderwerp de volgende beschouwing van eenen zijner correspondenten mede:

« De Turksche provincie Epirus, waar de Grieken het sein des opstands aan hunne geloofsgenooten geven, is een kweekhof van soldaten, die door het gezigt van Griekenland's onafhankelijkheid aangevuurd worden tot pogingen om de vrijheid te herwinnen. Ongetwijfeld zijn zij door hunne volksgeschiedenis en hun godsdienstig geloof tegen de Turken gestemd; maar men meene niet, dat zij zich aan het Turksche juk onttrekken willen, ten einde onder het juk van Rusland te komen. Nationale onafhankelijkheid of vereeniging met het koningrijk Griekenland, dat is het doel, waarnaar de Grieken in Epirus streven en waarvoor ook onder de Grieken in de naburige Turksche provinciën eene beweging zou kunnen uitbreken. Maar de vrije inrigting hunner kerk werkt zamen met het belang van hunnen handel en hunne scheepvaart, om hen van aansluiting aan Rusland te weêrhouden, daargelaten nog dat zij, de zeemagt van Frankrijk en Engeland niet kunnende weêrstaan, zich tegen den wil dezer mogendheden niet zouden kunnen verzetten.

« De beweging in Epirus is een merkwaardig en behartigenswaardig verschijnsel; maar gevaar voor de zaak der Westersche mogendhendheden is er niet in gelegen. Anders zou het zijn, indien de Turksche krijgsmagt aan den Donau verslagen werd, en de vereenigde vloot geene bescherming tegen de legers en de bedekte drijverijen van Rusland verleende; dan zouden de Grieken langs de gansche kust van den Archipel en de Adriatische zee oprijzen en het gezag der Porte afwerpen. Thans zal de beweging in Epirus geene gevolgen van belang hebben. »

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

* De wetsontwerpen tot naturalisatie van personen in onze O. I. bezittingen, gaven tot velerlei aanmerkingen, in de sectiën, aanleiding. Zoo meende men, dat uit de verhouding van de wet van 28 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44) tot de algemeene regeling der toelating van Nederlanders in vreemdelingen in die bezittingen, een voorregt ten behoeve der laatstgenoemden schijnt te ontstaan. Volgens de bepalingen, betreffende de toelating in N. I, is het den Nederlander niet veroorloofd zich in die gewesten te vestigen en daar een vast verblijf te hebben, dan met naleving van de belemmerende borgstelling en na overlegging eener verklaring omtrent zijn gedrag en zijne middelen van bestaan, beide welke niet altijd even gemakkelijk zijn te geven. De vreemdeling echter, aan welken bij zijne aankomst, door het Hooge Bestuur dier bezittingen, tijdelijke verblijfpassen met mindere regten worden uitgereikt, en die, vreemdeling blijvende, eerst na een tienjarig tijdvak passen van vast verblijf zou kunnen erlangen, schijnt, na zes jaren genaturaliseerd zijnde, van zelf in de regten van Indisch ingezeten, zonder nieuwe borgstelling en verklaring, te zullen deelen; zoodat geboren Nederlanders tijdens hun vast verblijf in Indië, gedrukt zullen zijn door bezwarende formaliteiten, waarvan genaturaliseerde Nederlanders vrij zullen zijn. Zijn die waarborgen echter noodig vooor den eenen, zij zullen dit te meer zijn voor den anderen; vooral omdat zij strekken moeten om gevaarlijke personen en zoodanigen, die op goed geluk een bestaan gaan zoeken, uit onze Indische bezittingen te weren. Daarom hadden dan ook eenige andere leden gewenscht bij de overgelegde stukken eene verklaring van het Hooge Bestuur van N. I. te vinden, dat de bedoelde personen geschikt worden geacht om met het Nederlanderschap te worden bekleed. Zoodanige verklaring, ofschoon in de wet van 28 Julij 1850 niet uitdrukkelijk voorgeschreven, zoude moeten dienen om aan den wetgever de zekerheid te verschaffen, dat die vreemdelingen, die door eene bloote inwoning gedurende het betrekkelijk korte tijdsverloop van zes jaren niet kunnen geacht worden, hun nationaal karakter te hebben afgelegd en zich geheel met de Nederlandsche bedoelingen en inzigten te hebben vereenzelvigd, door het verkrijgen der hoedanigheid van Nederlander en der regten, daaraan verbonden, niet gevaarlijk zullen worden voor de rust dier gewesten en voor de instandhouding der betrekking tot het moederland.

Het wets-ontwerp tot naturalisatie van C. L. Overbeek gaf bovendien aanleiding tot de volgende beschouwing.

Vele leden vonden groot bezwaar om deze voordragt goed te keuren, die zij met de wet van 28 Julij 1850 in strijd achtten. De bedoeling toch dier wet schijnt te zijn, dat alleen zij, die een eigen staat hebben en tot vrijheid van burgerlijke handeling geregtigd zijn en die, van die vrijheid gebruik makende, zich gedurende zes jaren in het Rijk of zijne kolonien hebben gevestigd, de bevoegdheid hebben om te worden genaturaliseerd. Deze interpretatie wordt, naar het inzien dier leden, volkomen bevestigd door de verklaring van den toenmaligen Minister van Justitie tijdens de behandeling der wet van 28 Julij 1850 gegeven, en in de Memorie van Toelichting tot dat wetsontwerp aangevoerd, die in overeenstemming met de regten der burgerlijke wetgeving te kennen geeft, dat de minderjarige den staat zijns vaders volgt. De minderjarige werd derhalve ook door hem beschouwd als geen eigen staat hebbende en onbevoegd, om zich anders dan met de toestemming zijns vaders, ergens op te houden. Bij gebreke van vader, zoo als in dit geval, volgt hij den staat der moeder; en dat eenvoudig omdat de regten des vaders en der vaderlijke magt overgaan op de moeder, en de minderjarige geen eigen staat kan erlangen dan ten gevolge van meerderjarig verklaring of meerderjarig wording. De bedoelde persoon, gedurende zijne minderjarigheid onder de magt zijner moeder geweest zijnde, had geene vrijheid van handelen en kon zich dus niet naar eene Nederlandsche bezitting begeven en daar verblijven dan met de moederlijke toestemming; terwijl in geen geval eene verklaring, in den zin als de door de moeder afgelegde, hem van de ouderlijke magt of van zijnen wettigen staat kan ontheffen, en dat wel omdat deze regten der moeder onvatbaar zijn om aan eenen anderen te worden overgedragen. Ware dit anders, de redenering in de Mem. van Toelichting zoude ook toepasselijk zijn *bij het leven* des vaders, die evenzeer als nu de moeder, eene dergelijke verklaring zoude kunnen gegeven hebben, hetgeen echter in strijd zoude zijn met de verklaring van den Minister van Justitie, waarop zich de Memorie van Toelichting beroept. Doch de bedoelde verklaring zelve behelst in zich de bevestiging der stelling, dat de minderjarige onbevoegd was zich zonder de toestemming zijner moeder, naar N. I. te begeven en daar te blijven. Waartoe anders werd zij gegeven, dan ten bewijze, dat zulks met haar medeweten was geschied en dat zij daarin toestemde? De quaestie over *verblijf* en *domicilie* schijnt hier te kunnen worden ter zijde gelaten; maar met vasthouding aan de bevoegdheden van den requestrant, schijnt het uitgemaakt te moeten zijn, dat de bloote verklaring der moeder zijnen staat niet heeft kunnen veranderen en hem dus niet heeft kunnen losmaken van de magt, die zij over hem bezat; dat zijn verblijf in N. I. tijdens zijne minderjarigheid, geen daad van eigene vrije handeling heeft kunnen zijn; dat het oogenblik dier vrije handeling eerst bij zijne meerderjarigwording heeft kunnen aanbreken; en dat dus het tijdstip, van waar de zes jaren moeten gerekend worden te zijn aangevangen, om de hier aangevoerde redenen, geen ander kan zijn, dan dat van de meerderjarigheid van den requestrant. Eenige leden, ofschoon zich ook niet vereenigende met de beschouwingen in de Memorie van Toelichting, meenden zich in dezen aan de bewoordingen van art. 5 der wet van 1850 te moeten houden, waarin zij bloótelijk een *verblijf* en dus geen domicilie van de zes jaren vermeld [illegible] den latende of de vader of moeder in leven is, en of het verblijf plaats heeft gehad gedurende of na de minderjarigheid, oordeelden zij, dat, het bewijs van een zesjarig verblijf geleverd zijnde, de requestrant volkomen bevoegd is om te worden genaturaliseerd.

's Gravenhage, 23 Februarij.

WEENEN, Donderdag 23 Febr. De *Oesterreichische Correspondenz* berigt, dat de aanhoudende krijgsgebeurtenissen den keizer genoopt hebben bij de reeds in het Banaat gekantonneerde troepen nog 25,000 man derwaarts te zenden, om des noodig, naar gelang van omstandigheden, op de grenzen zich in beweging te kunnen zetten om elke operatie van den anderen kant aldaar krachtig tegen te gaan. Aan het slot van het artikel zegt genoemd blad, dat echter de hoop op eene minnelijke schikking nog niet ganschelijk moet worden opgegeven.

LONDEN, Woensdag 22 Febr. De *Morning Cronicle* zegt, dat er een tractaat gesloten is tusschen Frankrijk, Engeland en Turkije, welks bepalingen strekken, om bij de bestaande verwikkelingen en hare mogelijke gevolgen, geene uitbreiding te geven aan hun repectief grondgebied.

SOUTHAMPTON, Woensdag 22 Febr. De naar Turkije bestemde troepen, grenadiers en *coldstreamguards* zijn naar Malta aan boord gegaan.

Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 27 Jan. jl. no. 59, vrijdom van port toe te kennen aan de briefwisseling, die, met inachtneming der gewone voorwaarden van kruisband en eigenhandig *contreseing*, met betrekking tot de zaken van den Landbouw gevoerd wordt tusschen de besturen der Maatschappijen van Landbouw in de verschillende provincien ter eenre, en de gemeentebesturen, mitsgaders de rijksveeartsen, in dezelfde provincie residerende, ter andere zijde.

Bij bovengemeld koninklijk besluit is tevens vrijstelling toegestaan op den voorschreven voet, doch tijdelijk en alleen voor eenen termijn van twee jaren, aan de briefwisseling der commissie van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw voor de Landbouw-statistiek met hare onderscheidene correspondenten, en de afdeelingen en gemeenten in Zuidholland en Noordholland.

---

* Z. K. H. Prins Frederik heeft heden in een bijzonder gehoor ontvangen den heer Mr. A. Borret, staatsraad commissaris des Konings in de prov. N. Brabant.

---

* Hunne Exc. de luitenants-generaal Nepveu en Jhr. Spengler hebben deze residentie verlaten.

---

* Naar men verneemt wordt Z. Exc. de heer Homoutoff, nieuw benoemd minister van Z. M. den keizer aller Russen bij het Nederl. hof, in 't laatst of in 't begin der volgende maand in de residentie verwacht. Ook wordt tegen dien tijd alhier verwacht Z. Exc. de baron von Maltitz, gewezen minister van Rusland alhier.

In de zitting der Prov. Staten van Z. Holland van heden heeft de heer van Ouderen een breedvoerig en allerbelangrijkst rapport uitgebragt namens de commissie, in wier handen was gesteld het voorstel van Gedep. Staten, om aan de vereenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Delfland toe te kennen eene subsidie uit de provinciale fondsen van ƒ 82,500 in drie jaren in gelijke termijnen te voldoen, of zooveel minder, als ¼ tot de daarstelling van al de werken, die tot verdediging der kust voor Noord- en Nieuwland en achter Ockenburg gevorderd worden, bij openbare aanbesteding zal blijken te bedragen, op de provinciale begrooting voor 1855, 1856 en 1857 jaarlijks ⅓ van het toegestane subsidie te brengen, ten hoogste tot een bedrag van ƒ 27,500 onder de voorwaarde, dat het voortdurend onderhoud zal zijn en blijven ten laste van het genoemde hoogheemraadschap.

De commissie adviseerde tot de aanneming van het voorstel der Gedeputeerde Staten, waartoe dan ook, na eenige discussie, met 60 tegen 5 stemmen besloten is.

Daarna is, bij monde van den heer Hoog, rapport uitgebragt op het tweede onderwerp, in deze vergadering ter tafel gelegd, namelijk, het voorstel van Ged. Staten om aan het Hoogdijksbestuur van Stein en Willens een voorschot van ƒ 1200 uit de prov. fondsen te verstrekken tot het doen van de noodige herstellingen aan den IJsseldijk. De commissie adviseerde mede tot de aanneming, waartoe dan ook met 48 tegen 14 stemmen werd besloten.

De Commissaris des Konings heeft daarna deze [illegible] gewone vergadering, in naam van Z. M., gesloten.

---

* Morgen Vrijdag-avond zal er in den schouwburg [illegible] worden. stelling ter benefice van Mevr. Stoopendaal [illegible] Bij die gelegenheid zal worden opgevoerd: [illegible] *welke is de bruid*, [illegible] naar het hoogduitsch, [illegible] werd vertoond. [illegible] op dezen avond de rollen van Mevr. [illegible] Klaasje uitvoeren. Dit stuk zal worden gevolgd door het blijspel met zang: *De twee Marguerites*, naar het fransch, door den heer M. [illegible] Deze voorstelling belooft alzoo een zeer [illegible] avond te zullen opleveren. Wij hopen dat eene [illegible] opkomst van het publiek toonen zal, dat men de verdiensten van Mevr. Stoopendaal weet te waarderen, die sedert lang op dit tooneel werkzaam is en voortdurend blijken van goedkeuring en sympathie heeft mogen ondervinden.

De Minister van Oorlog zal op Maandag, den 6 Maart aanstaande, op nieuw de leverantie van eenige remontpaarden doen aanbesteden en wel van 44 paarden bij het 1e regement Dragonders te Maastricht, 66 paarden bij het 2e regement Dragonders te 's Gravenhage, en 22 bij het 3e regement Dragonders te Haarlem.

Van Regeringswege, zijn, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, verzonden opgaven: 1°. van de in- en uitgevoerde hoeveelheid hop in Groot-Brittannie, van 5 Jan. 1853 tot 5 Jan. 1854, 2°. van de hoeveelheid vreemd ijzer in het Vereenigd Koningrijk in- en uitgevoerd in 1851 en 1852, — en de hoeveelheid Engelsch ijzer en Engelsche ijzerkramerij, gedurende hetzelfde tijdvak uitgevoerd.

De ontvangen berigten van den Boven-Rhijn melden dat het drijfijs zeer verminderd was. De waterstand was te Keulen den 19den dezer zeven voet en een halve duim, den 20sten zes voet elf en een halve duim. De Waal teekende den 20sten dezer te Hulhuizen 5.88 el O. N. P. met vijf duim val in het laatste etmaal; te Nijmegen 6.68 el O. N. P. met achtien duim val. Aldaar was den 19den de gierbrug wegens het drijfijs in de haven gebragt. Te Pannerden was de waterstand den 20sten 5.77 el en te Arnhem den 21sten 5,38 el O. N. P., respectievelijk met vijf en drie duim val. De IJssel teekende den 21sten te Westervoort 4,80 el O. N. P. — Te Vreeswijk heeft zich in den nacht van den 20sten het eerste drijfijs vertoond, hetwelk de geheele rivier overdekte, echter zeer dun en krachteloos was. Om aan hetzelve een vrijen aftogt te geven, heeft men een deel der brug weggenomen. — Het water stond aldaar den 20sten 4,37 el O. N. P. met 52 duim val in de laatste 24 uren. (*StaatsC.*)

Men verneemt, dat de Academische Senaat der Utrechtsche Hoogeschool in zijne zitting van 20 Febr. besloten heeft, het Doctoraat in de faculteit der letteren *honoris causa* aan te bieden aan den Heer N. P. Lindo, leeraar aan de K. M. Academie te Breda. (*Ned.*)

In een dagblad van Melbourne leest men:
De *California*, welke onlangs in de Baai aangekomen is, is het eerste ijzeren schip, in Holland gebouwd, dat de reis naar Australie gedaan heeft. Het is een snelle zeiler en is op de reis ieder schip uit het gezigt geloopen. De passagiers waren zoodanig met de behandeling, en voorkomendheid van den gezagvoerder, den heer F. C. Jaski, ingenomen en tevreden, dat vóór het verlaten van het schip, hem een loffelijk bewijs hunner belangstelling aangeboden en eene belangrijke som gelds ingeschreven werd, ten einde een zilveren scheepsroeper met toepasselijk opschrift aan gemelden gezagvoerder te vereeren.

Op het eiland Rottumeroog is aangespoeld eene beschadigde sloep, gemerkt *Columbus*, een gehavend en gescheurd scheepsjournaal en 2 matrozen-zakboekjes van zekeren H. Ruter, alles afkomstig van het in den nacht van den 10 op 11 dezer op het Borkumerrif gestrande Hanoversche kofschip *Columbus*, kapitein Joseph Altmeppen. Volgens nader berigt zijn drie mannen van de equipage te Emden aangekomen; vijf anderen, waaronder de kapitein en een passagier, waren verongelukt. Het schip was beladen met spoorijzer, kwam laatstelijk van Kingstown en was naar Leer bestemd. Van schip en lading zou niets te redden zijn. (*G. C.*)

Op den 20 dezer had de opmeting plaats van den nieuwen grindweg van Katwijk, over Rijnsburg tot aan den straatweg van het Haagsche Schouw op Leijden. De groote behoefte aan eenen gebaande weg aldaar zal eindelijk vervuld worden door de ijverige bemoeijingen van de gemeentebesturen van Katwijk, Rijnsburg en Oegstgeest en van eenige notabelen.

✻ **Gouda**, 23 Feb. In de op gisteren avond gehouden vergadering van de kiesvereeniging de Grondwet, is met bijna eenparige stemmen tot kandidaat voor het lidmaatschap der Provinciale Staten geproclameerd, de heer Mr. A. A. van Bergen Yzendoorn.

Dordrecht, 22 Febr. Uit het verslag der Hulpbank alhier, over het afgeloopene jaar, in de algemeene vergadering van deelhebbers op den 11 dezer uitgebragt, blijkt, dat er 66 voorschotten, ten bedrage van *f* 4210 zijn verleend; de voorschotten wisselden af van *f* 15 tot *f* 100; de aflossing had voorts vrij geregeld plaats; het kapitaal der bank is met *f* 50 vergroot en bedraagt thans *f* 4,300. Over het algemeen is de werking dezer inrigting als zeer gelukkig te beschouwen.

Groningen, 21 Febr. Burgemeester en wethouders hebben eene aanschrijving van het Ministerie van Oorlog ontvangen van den 15 dezer, waaruit blijkt, dat de regering voornemens is, in deze stad een eskadron kavallerie in garnizoen te liggen, zoodat men voor eenen doelmatigen stal enz, zal moeten zorgen.

± **Ommen**, 20 Febr. Een kastelein op eenigen afstand van hier wonende, werd verdacht de verschuldigde gemeente-opcenten op den inslag van den sterken drank enz. en dan te ontduiken. Dit kwam hem ter ooren en reeds onderscheidene malen vaten met drank gevuld, waarbij, de noodige documenten, ontvangen hebbende, zonder dezelve te hebben besteld, werden dezen naar men zegt later afgehaald of verzonden zonder dat de gemeente-kas hierdoor werd gestijfd. Hieraan moest een einde komen. Onlangs evenwel moeten eenige ambtenaren zijn ingelicht, dat er weder een vat jenever in aantogt was, en waarlijk het verwacht wordende kwam, behoorlijk gedekt; maar onderzocht wordende bevond men, dat het geen *spiritus*, maar enkel zuiver *water* bevatte.

Dat de inhoud nu of op reis of reeds vroeger, althans ergens, eene metamorphose heeft ondergaan wordt vrij algemeen ondersteld, aangezien, toch niemand zoo dwaas zal zijn voor een vat water, de waarlijk niet geringe accijns, op zoodanige kwantiteit jenever verschuldigd, te betalen. Wij voor ons zijn niet ongeneigd, dit feit van eene meer onschuldige zijde te beschouwen en willen daarom de vraag stellen: of het niet mogelijk zij, dat men op deze wijze het vroeger aan de gemeente ontroofde, verveelvuldigd aan 's lands kas heeft willen restitueren? Men ziet immers wel meer, ja, dagelijks curieuse dingen gebeuren!

Hoe dit ook zij, men verneemt dat het Corpus-dilicti in beslag is genomen en dat men de ware toedragt der zaak nader onderzoekt.

Aalten, 21 Febr. Ten behoeve onzer armen heeft de WelEerw. heer Is. de Waal Predikant alhier, in het licht gegeven eene Leerrede naar aanleiding van Hand. III: 15: *Onze Heer Vorst des Levens.* Dit is de zesde keer, dat Z.W.Eerwaarde, ten algemeenen nutte, werkjes in het licht geeft.

— In de maand Maart aanstaande zal in het naburige dorp Varsseveld de loterij plaats hebben van dames-handwerken, ten voordeele van de armen aldaar, onder directie van Mevr. N. Westerbeck van Eerten geb. Oudijk van Putten, Mevr. A. D. M. C. E. Rutgers geb. Papa en Mevr. G. W. J. Neeb geb. Boland. Door H. M. de Koningin zijn onder anderen daartoe ten geschenke gegeven *twee prachtige vazen.*

∺ **s'Hertogenbosch**, 22 Februarij. Thans is in hooger beroep door het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant regt gesproken, in een hoogstbelangrijk regtsgeding, dat eerst voor de Arrondissement Regtbank te Breda behandeld, door incidenten, getuigenverhooren, en pleidooijen voortgezet, sedert 1845 aanhangig is, en waarin eindelijk hier ten principale eene regterlijke beslissing komt, die de nietigverklaring van een testament behelst, waarmede niet minder dan *vijf tonnen schats* gemoeid zijn. Den 11 September 1844 namelijk, had de Heer Mr. M. C. E. Versluijs, in leven particulier op den Eemer te Prinsenhage, zijne uiterste wilsbeschikking door den Notaris K. H. Bode aldaar, doen opmaken, welke onderscheidene aanzienlijke legaten aan zijne dienstboden en kennissen inhield. Na den dood van den erflater beweerden zijne wettige erfgenamen, dat het testament nietig was, omdat de heer Versluis zijne beschikkingen *zakelijk* aan den instrumenterende notaris had opgegeven, tijdens daarbij tegenwoordig waren twee getuigen, die mede als gelegateerden daarin voorkwamen, die daarom zich hebben moeten verwijderen en door andere vervangen, in tegenwoordigheid van welke laatste de testateur zijne legaten *niet zakelijk* heeft herhaald, maar alleen het testament is voorgelezen, dat met *Ja* door den erflater is beantwoord, en er dus eene formaliteit ontbreekt, waarvan de inachtneming bij art. 986 en 1000 van het Burgerlijk Wetboek, op straffe van nietigheid, wordt voorgeschreven.

Het Hof heeft in hooger beroep die bewering der appellanten als wettig en overtuigend bewezen aangenomen, en bedoeld testament op dien grond verklaard *nietig en van onwaarde.*

Ingezonden Stukken.

Iets over de aanstaande verkiezing van een lid voor den gemeenteraad.

Aan de Redactie van «*de Grondwet.*»

Verscheidene kiezers, die met mij gister avond in onze Societeit uw artikel lazen over de aanstaande verkiezing van een lid voor den gemeenteraad alhier, hebben, met genoegen, uwe denkbeelden daarover vernomen. Ook uw kandidaat, de heer Mr. D. Polak Daniels, draagt onze goedkeuring weg; en ik geloof, dat uw loffelijk voorbeeld, om een kandidaat aan te nemen — omdat hij geschikt wordt geoordeeld —, die ook de kandidaat is van een kies-vereeniging, wier politieke programma niet zoo zeer met uwe zienswijze strookt; dat uwe loyauteit in deze, om onpartijdig en billijk te zijn, van goede uitwerking zijn zal. Inderdaad is dan ook, onder den burgerstand, de wensch algemeen, dat bij de aanstaande verkiezing alle partijgeest wijke, en dat men eendragtig de stem uitbrenge op een *eerlijk* en *braaf* burger, gelijk uw kandidaat is; zonder, door kleingeestige verdeeldheid, kans te geven dat anderen, op wie de algemeene aandacht van wege hunne mindere verdienste en aanspraak, niet zoo is gevallen, daardoor in den Raad geraken.

Bij de opmerkingen, die gij gemaakt hebt, zij het mij vergund, om, ook namens vele andere kiezers, nog de volgende te voegen.

Ik ben *au fond* een tegenstander van het beginsel, om den gemeenteraad te verdeelen in fractiën van geloofsbelijdenissen; en om een bepaald getal leden van elke gezindte in den raad te doen plaats nemen. Het is om *goede raadsleden* te doen en niet om leden van zekere geloofsbelijdenis. Zeer algemeen nogtans is men van oordeel, dat nu in den raad dezer stad, van het in werking komen der nieuwe gemeentewet af, steeds zitting hebben gehad een Portugesche en een Hoogduitsche Israeliet, het wenschelijk zij, om die verhouding te bewaren, zoolang de belangen der ... daarmede kunnen blijven gepaard gaan. Nu weet ik ... of het UEd. bekend is, dat de Portugesche gemeente al... nog geene 300 zielen telt, terwijl de Hoogduitsche ... *drie duizend* bedraagt; en meen ik, dat mijne ... testantsche geloofsgenooten — nu de gelegenheid daar... om een man te kiezen als Mr. D. Polak Daniels — ... billijkheid zullen inzien, om, terwijl de Portug... Israeliten zoo waardiglijk vertegenwoordigd worden door ... verdienstelijken heer de Pinto, den heer Polak, die ... duitsch Israeliet is, eene plaats te geven in den raad ... elk geval, om niet den heer Mr. D. Léon, een tw... Portugeschen Israeliet in den raad te brengen, en zoodoende ruim drie duizend ingezetenen *voorbij te gaan*, ter... zich in hun midden een persoon bevindt, die in onaf... kelijkheid, bekwaamheid en positie zich zeer wel met ... heer kan meten. De *billijkheid* neemt eene ruime pl... in het Hollandsche hart in; en daarom ben ik overtu... dat deze, naar ik meen niet ongegronde overweging, waar zoo veel meer nog pleit voor uwen kandidaat, b... den, bij alle gelegenheden en voor iedere betrekking ... kandidaat stellenden heer Léon — bij alle weldenk... en regtvaardige kiezers de schaal zal doen overslaan ... de zijde van eenen verdienstelijken kandidaat.

Met de spoedige opneming dezer regelen zult ... UEd. zeer verpligten.

's Gravenhage, 23 Febr. 54. *Een billijk kiez...*

Advertentiën.

Bij OTTO PETRI te Rotterdam is uitgegeven:

AFSCHAFFING VAN BELASTIN...

(Accijnsen, In- en Uitgaande regten en Scheepvaartregten,)

24 bladzijden. Prijs 10 cts.

(302)

222ste Nederlandsche Staats-Loterij.

8e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomene hooge prijzen:

N°. 5985 en 11847 *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 23 Februarij 1854.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$57\frac{11}{16}$ $\frac{7}{8}$ $\frac{11}{16}$			
Dito Certificat.	3	$71\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{1}{2}$ 99
Dito dito	4	$87\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$	Dito 1828/1829	5	$98\frac{1}{8}$ ...
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{8}$	Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{8}$ ...
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	$79\frac{3}{4}$
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$	$45\frac{1}{8}$	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{7}{16}$ $\frac{9}{16}$ $\frac{1}{2}$	Obligatien	4	
Dito Buitenl.	3	$38\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ^{6}/m.	3	$34\frac{9}{16}$ $\frac{13}{16}$ $\frac{5}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{1}{16}$	Metalliek	5	$62\frac{3}{8}$ ...
Amort. Schuld.		$3\frac{7}{8}$	Dito bet. Amst.	5	$79\frac{1}{2}$ 80
Portugal.			Dito letter B.	5	$79\frac{1}{2}$ ...
Londen nieuwe.	5	$33\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$ ...
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{3}{8}$ ...

Mexic., te Londen, 3 pct. $23\frac{13}{16}$, 4, $\frac{13}{16}$; dito Onh. ... 4, $\frac{13}{16}$; Gren. Onb. $17\frac{1}{2}$; dito Uitg. $16\frac{1}{2}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pct. ...

De markt blijft bij algemeen matigen handel na eene ... van vooruitgang getoond te hebben, weder bijna geheel ... teren.

FRANKFORT, Woensdag, 22 Febr. Metal. 5 pct. ... Spanje binn. 3 pct. $34\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{8}$; Wissel op ... 3/m. $100\frac{3}{8}$; dito Lond. $117\frac{5}{8}$; dito Parijs $93\frac{7}{8}$.

LONDEN, Woensdag 22 Februarij. Consols op tijd ... Mexico N. 3 pct. $24\frac{3}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 66; Gren. ... $6\frac{5}{8}$; Spanje 1 pct. $18\frac{3}{4}$; Certificaten 4; Russen $4\frac{1}{2}$ p... dito 5 pct. 100.

De fondsenmarkt was heden vaster, uit hoofde d... kundige vooruitzigten uit een gunstiger gezigtsp... schouwd worden.

PARIJS, Woensdag 22 Februarij. Fr $4\frac{1}{2}$ pct. op ... dito 3 pct. op t. 66.50; Sp. Binn. 3 pct. $34\frac{1}{2}$; ... 18; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $83\frac{3}{4}$; N. Metall. 5 pct. $78\frac{1}{2}$.

WEENEN, Woensdag 22 Februarij. N. Metall. ... Lett. B $113\frac{1}{4}$; Wissel Londen 12.47; Zilver 29...

MADRID, Zondag 19 Februarij. Sp. Binn. ... dito nieuwe 1 pct. $19\frac{9}{16}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grav...